

## TEMA DEL DIA

# A la recerca de l'essència del cant de la Sibil·la

► La mallorquina Joana Gomila ha iniciat a la fira un projecte artístic amb un laboratori de creació col·lectiva de més de 8 hores

MARIA OLIVA MANRESA

■ Feia un any que la cantautora mallorquina Joana Gomila (Manacor, 1982) donava voltes al seu nou projecte artístic, basat en una idea: treballar la Sibil·la, un tipus de cant tradicional original de Mallorca que es canta durant la nit de Nadal i que, des del seu origen -a principi de l'Edat Mitjana- acumula segles d'història. Amb lletres apocalíptiques, que parlen del judici final, aquest cant antic -interpretat per veus blanques- suposa un repte majúscul per a Gomila. Per això, enguany la mallorquina ha convertit la fira Mediterrània en un «punt de partida», i ha impulsat un laboratori de creació conjunta de més de 8 hores que ahir, durant tot el dia, va omplir la sala polivalent del Kursaal amb tallers, xerrades i improvisacions obertes al públic.

«El cant de la Sibil·la és un àmbit musical tan extens que m'era molt difícil transmetre tots els pensaments que tenia a partir del que havia anat llegint. Vaig pensar que la millor manera de fer-ho era crear un pòsit comú des d'on tre-



**JOANA GOMILA**  
CANTAUTORA I  
INTÈRPRET  
MALLORQUINA

ballar. Sempre he tingut un vincle molt fort amb les arts escèniques: m'agrada buscar vincles i sinèrgies entre disciplines i punts de vista, i he convidat tothom que jo creia que podia tenir ganes de ser-hi. Confio que d'aquí en pot sortir alguna cosa», explicava la protagonista, que ja va ser a la Mediterrània l'any passat amb la presentació del disc *Folk Souvenir*. «És com si haguessim quedat per parlar del projecte i fer un assaig, però el fet que fos obert a tothom que hi tingués interès ho ha fet més transversal», resumia Gomila.



## Les Històries de la Fira

M. S. MANRESA

■ Suor, respiracions agitades, la mirada perduda, un bandera blanca, caure de genolls i tornar-se a aixecar, l'amistat, un cos fràgil, la solitud, l'identitat, adaptar-se a un nou lloc sense deixar de ser tu... Els sentiments d'una persona que ha hagut de deixar el seu país per culpa de la guerra no es poden explicar amb unes poques paraules. Ni escrites ni dites. N'hi ha que els costarà anys de verbalitzar-ho. I n'hi ha que, en canvi, són capços de convertir-ho en moviment, en dansa, en

una mirada incisiva.

Mithkal Alzghair va escapar-se de Síria i va salvar-se així de la guerra. Té l'estatus de refugiat polític a França, fet que li permet moure's per la Unió Europea. Però a Londres li han denegat el visat dues vegades i s'ha enfrontat amb el racisme institucional. Com quan va anar a actuar a Düsseldorf, a Alemanya. «Vam sortir amb el grup a sopar i la policia ens va parar. Quan els vam dir que érem sirians residents a França ens van tractar malament i ens van dir que marxéssim al nostre país. A París també ens passen sovints situacions similars amb la policia». Ara creua els dits perquè el deixin entrar als Estats

Units. Hi vol presentar l'espectacle *Displacement*, la seva història ultrapersonal que, per desgràcia, s'ha convertit en una reivindicació global. Comença ell sol a l'escenari, calçant-se unes botes militars. Els seus moviments procedeixen de danses tradicionals i acaben transformant-se en el gest de demanar ajuda o el de implorar que s'aturi la violència.

A la segona part l'acompanyen dos ballarins, un sirí i un turc. És quan es converteixen en col·lectivitat, en una unitat, però de qui també se'n separa i acaba sol.

«Tinc la sensació que m'enfronto a l'espectador, que el miro», deia ahir després de l'espectacle, suat. «Però en veritat em dirigeixo al món».

Se'l notava encara transbalsat, cavil·lant en la reacció del públic. «Ha estat molt respectuós avui... com si...».

I les paraules se li acabaven. A vegades costa explicar segons què.



**MITHKAL ALZGHAIR**  
BALLARÍ  
SIRIÀ

SALVADOR REDÓ



## La Nit de divendres

# La música de la revolució

MARIA OLIVA MANRESA

Les cançons tenen el poder de traspasar l'espai i el temps, i convertir-se en autèntics himnes que uneixen generacions molt diferents. Sovint, esdevenen també símbols de les revolucions; les relaten i, fins i tot, les vehiculen. Segurament, un dels grups que millor representa aquesta idea són els francesos Zebda, conjunt històric creat a Tolouse l'any 1985. Després de triomfar durant la dècada dels anys 90, divendres van aterrar a la sala Stroika amb la seva proposta enèrgica i reivindicativa, en un dels concerts de l'Estepa Mediterrània, la secció off de la fira. Ara, però, el grup presenta un nou for-

mat: es diuen Motivés! i, en el seu repertori, recullen cançons de resistència amb missatges combatius. Els seus temes van fer ballar un públic entregat, que va omplir a poc a poc el recinte. Abans, els van precedir els italians Mascarimirì, amb una proposta també molt ballable -*Pizzica Dance Hall Party*- basada en l'instrument tradicional de la música de la regió del Salento, el *taburreddhu*.

Durant la nit, els set músics del conjunt Motivés!, especialment Mouss i Hakim a les veus, van encomanar el seu esperit festiu i van interactuar amb els assistents en castellà, en francès i en català. Temes com *Y'a pas d'arrangement* o l'hònim *Motivés (le chant des parti-*

*sans)* van precedir cançons molt celebrades, com *Comandante Che Guevara* i *Bandiera rossa*, l'himne del comunisme italià, amb l'acordió i el llaüt com a instruments destacats. Consignes contra el feixisme, a favor del canvi social i de la resistència es van intercalar amb els crits d'«independència» i «no passaran, no passaran» -una «promesa pel present», en paraules del grup-.

Tampoc hi van faltar les referències a la situació política actual a casa nostra, amb un cartell on s'hi podia llegir «Visca Catalunya Lliure». El moment més àlgid va arribar al final, quan els francesos van interpretar l'*Estaca* en català en comunió absoluta amb el públic.



Els francesos Motivés! van fer ballar tothom amb himnes reivindicatius

MARIA OLIVA